SUOMEN BIOKIERTO & BIOKAASU RY

Lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, SBB, kiittää mahdollisuudesta toimittaa lausunto luonnokseen sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi.

3 § Verovelvollisuus, 1 momentti

Muutosesityksemme 3 pykälän 1 momenttiin:

- **Esitämme, että lakiin vaihdetaan TAI-sanan tilalle JA-sana. Vaihtoehtoisesti lain ulkopuolelle jätetään selkeästi pienet sähköntuottajat eli enintään 1 megawatin kapasiteetin sähköntuotantolaitoksissa tuotettu sähkö EU-asetuksen mukaisesti.**
- **Lisäksi esitämme soveltamisalaa tarkennettavaksi siten, ettei laki koske yhdyskuntien jätteiden kierrätyksen yhteydessä tuotettua sähköä, joka piiriin tulee katsoa myös biojätteiden ja puhdistamolietteiden käsittely biokaasulaitoksissa ja kaatopaikkakaasujen keräys.**

Perustelumme ovat

- Suomen Biokierto ja Biokaasu ry:n mielestä lakia ei tulisi soveltaa pieniin sähköntuottajiin. Nyt esitetty soveltamisraja ei kuitenkaan rajaa pieniä toimijoita soveltamisalan ulkopuolelle. Lakiesityksen mukaan yritys, jonka sähköliiketoimintojen osuus olisi vaikkapa 50 000 euroa vuodessa, joutuisi soveltamisalan piiriin. Tämä johtuu siitä, että 3 pykälän 1 momentin kohdassa a) on *TAI*-sana.

  > *"Sähköalan voittoveroa on velvollinen suorittamaan sähkömarkkinoilla toimiva yritys, joka harjoittaa sähkömarkkinalain (588/2013) 3 §:n 13 kohdassa tarkoitettua sähköntuotantoa tai mainitun lain 3 §:n 11 kohdassa tarkoitettua sähköntoimitusta (sähköliiketoiminta), jos:*
  >
  > *1) yritys ei ole 13 §:ssä tarkoitettu fossiilisten polttoaineiden alalla toimiva yritys; ja*
  >
  > *2) yrityksen sähköliiketoimintojen yhteinen liikevaihto on vähintään: a) 10 prosenttia yrityksen liikevaihdosta; tai b) 500 000 euroa".*

- TAI-sanan myötä lain soveltamisalan piiriin kuuluisi kaikki pienetkin toimijat, ja täten myös kaikki biokaasusta sähköä tuottavat ja ulkopuolelle myyvät toimijat. Soveltamisalan piiriin tulisivat myös mikroyritykset, joiden toiminnoista ainoastaan osa tulisi sähkönliiketoiminnoista. Lakiesitys ei täten ole " liiketoiminnan vähämerkityksellisyyden" osalta sähkömarkkinalain mukainen eikä myöskään

SUOMEN BIOKIERTO & BIOKAASU RY

eriyttämisasetuksen 1305/2019 mukainen. Nyt lakiesitys eroaa merkittävästi eriyttämisasetuksen 1305/2019 pykälästä 2, jonka mukaan eriytettäessä sähköliiketoimintoja muista liiketoiminnoista katsotaan merkitykseltään vähäisiksi sellaiset sähköliiketoiminnat, joiden yhteinen liikevaihto on alle 10 prosenttia yhteisön tai laitoksen liikevaihdosta ja suuruudeltaan alle 500 000 euroa vuodessa. Myös EU-asetuksen mukaan jäsenmaat voivat jättää luottokaton soveltamisalan ulkopuolelle pienet sähköntuottajat eli enintään 1 megawatin kapasiteetin sähköntuotantolaitoksissa tuotettu sähkö.

- Pykäläehdotukset eivät ole linjassa perustelumuistion kanssa. HE 320/2022 vp-muistion sivu 17: ”Eriytettäessä muita sähköliiketoimintoja muista toiminnoista on otettava huomioon eriyttämisasetuksen 2 §:n mukaiset vähämerkityksellisyyden rajat. Pykälän mukaan sähköliiketoimintoja ei tarvitse eriyttää muista liiketoiminnoista, jos näiden sähköliiketoimintojen yhteinen liikevaihto on alle 10 prosenttia yhteisön tai laitoksen liikevaihdosta ja suuruudeltaan alle 500 000 euroa vuodessa. Vastaavasti muita toimintoja ei tarvitse eriyttää muista sähköliiketoiminnoista, jos näiden muiden liiketoimintojen yhteinen liikevaihto on alle 10 prosenttia yhteisön tai laitoksen liikevaihdosta ja suuruudeltaan alle 500 000 euroa vuodessa. Tämä tarkoittaa, että muiden sähköliiketoimintojen eriytettyihin tilinpäätöksiin voi sisältyä vähämerkityksellistä muuta liiketoimintaa. Vastaavasti muita liiketoimintoja harjoittavan yrityksen tilinpäätökseen voi sisältyä vähämerkityksellistä sähköliiketoimintaa.”
- Ehdotus on epäselvä jätteiden käsittelyn osalta. Mikäli jätteenpoltto on soveltamisrajan ulkopuolella, niin kiertotalouden edistämisen näkökulmasta soveltamisalan ulkopuolelle tulee jättää myös kierrätystoiminnon sivutuotteena biokaasulla tuotettu sähkö. EU-asetuksen ((EU) 2022/1854 artiklan 7 mukaan tuottokattoa ei sovelleta markkinatuloihin, jotka saadaan seuraavista lähteistä tuotetun sähkön myynnistä: biometaani, jätteet, ydinvoima, ruskohiili, raakaöljytuotteet ja turve.
- Päätös biokaasun ja biometaanin hyödyntämisestä riippuu paikallisista olosuhteista, erityisesti siitä, mille lopputuotteelle on kysyntää. Esimerkiksi sähköntuotanto on järkevää, jos lähistöllä ei ole lämmönkäyttäjiä. Nykyiset biokaasulaitokset käsittelevät pääosin yhdyskuntien jätteitä (biojätteet, puhdistamolietteet sekä kaatopaikkakaasut), toistaiseksi maatalouden jätteiden ja tähteiden hyödyntäminen on vähäistä. Yhdyskuntien jätteitä käsittelevät laitokset saavat huomattavan osuuden tuloistaan jätteenkäsittelymaksuina, jolloin energiasta saatavat tulot ovat suhteellisen pieniä.
- Energiaverotuksen ulkopuolelle 1.1.2023 lähtien on rajattu biokaasun pientuottajat, jotka tuottavat biokaasua enintään 1 GWh:a vuodessa.

SUOMEN BIOKIERTO & BIOKAASU RY

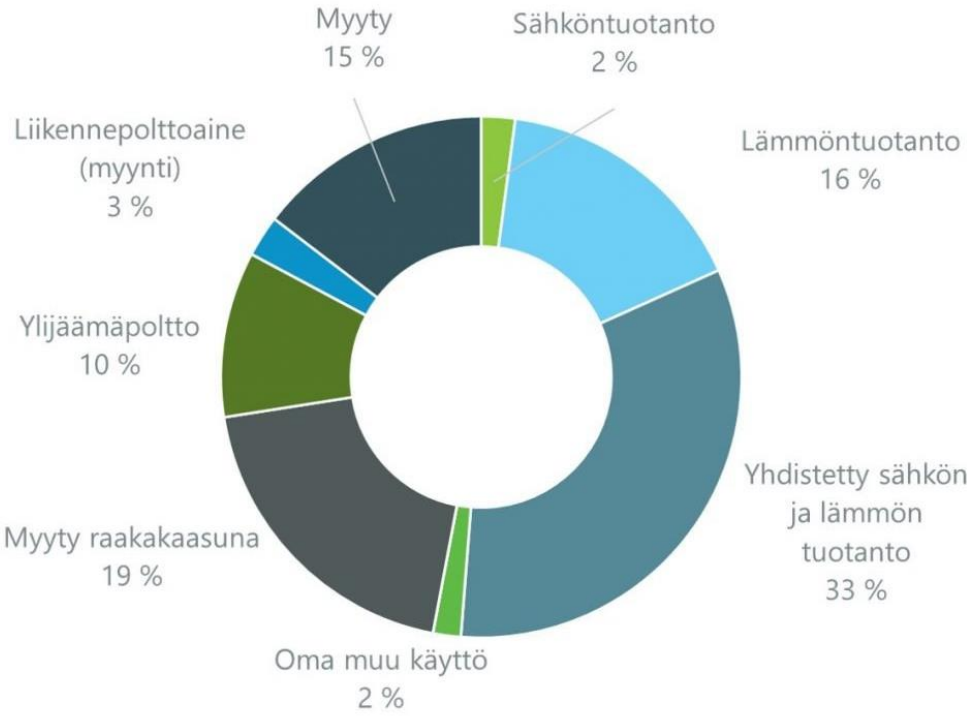

Kuva 1 Biokaasun ja biometaanin hyödyntäminen 2021. Biometaanin osuus nousussa, vuonna 2021 noin 17 % vs. 12% vuonna 2020. Suurin osa biometaanista käytetään liikenteessä. Datan lähde Tilastokeskus.

3 § Verovelvollisuus, 4 momentti (uusi)

Esitämme, että 3 pykälään lisätään seuraava uusi 4 momentti:

[Sähköalan voittoveroa ei ole velvollinen suorittamaan pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoa ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetussa laissa (829/2009) tarkoitettu kuntayhtymä, joka huolehtiessaan jätelaissa (646/2011) säädetystä kunnan velvollisuudesta järjestää jätehuolto tuottaa jätteen loppukäsittelypaikan jälkihoitotoimien tai erilliskerätyn jätteen hyödyntämisen lopputuotteena sähköenergiaa.]

Perustelumme ovat:

- Pykälän 4 momentissa säädettäisiin selvyyden vuoksi, ettei verovelvollisuus koske pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoa ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetussa laissa (829/2009) tarkoitettua kuntayhtymää, joka mainitun lain nojalla huolehtii jätelaissa (646/2011) säädetystä kunnan velvollisuudesta järjestää jätehuolto laissa tarkoitettujen pääkaupunkiseudun kuntien puolesta. Jätehuollolla tarkoitetaan jätelain 6 §:n 1 momentin 16

kohdan mukaan jätteen keräystä, kuljetusta, hyödyntämistä ja loppukäsittelyä, mukaan lukien tällaisen toiminnan tarkkailu ja seuranta sekä loppukäsittelypaikkojen jälkihoito sekä toiminta välittäjänä. Sähköalan voittoveron suorittamisvelvollisuus ei siten koskisi kuntayhtymää, joka lakisääteisiä jätehuollon velvoitteitaan täyttäessään näiden toimien yhteydessä tuottaa sähköenergiaa.

10 §. Sisäinen sähköliiketoiminta

Pidämme tärkeänä pykäläkohtaisissa perusteluissa olevaa kirjausta pykälän 2 momentin osalta, jonka mukaan *"sisäisen sähköliiketoiminta kattaisi myös tilanteet, jossa yrityksen tai konsernin sisällä kulutettava sähkö teknisesti kiertäisi sähköpörssin kautta."* Tämä vastaa huoleemme ja erityistilanteeseen, jossa sama toimija voi yksittäisissä kohteissa saada sähkön myynnistä voittoa, mutta muissa kohteissa joutua ostamaan myytyä sähköä selvästi suuremman energiamäärän sähköverkosta. Jäte- ja vesihuollon käsittelytehtäviin voi liittyä energiantuotantoa, mutta usein energiaa ja sähköä tuotetaan lähtökohtaisesti omien käsittelyprosessien tarpeisiin. Kokonaisuutena jäte- ja vesihuollon tehtävät ovat kuitenkin hyvin energiaintensiivisiä, minkä vuoksi vuositasolla sähkön tarve voi hyvinkin olla suurempi kuin sähkön tuotanto.

Lisätiedot: Anna Virolainen-Hynnä Toiminnanjohtaja, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry Eteläranta 10, 00131 Helsinki, Finland +358 400 987 805 | anna.virolainen-hynna@biokierto.fi